

Änggårdsskolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling/ Likabehandlingsplan

Gäller förskoleklass – årskurs 1- 6 och fritidshemmen
läsåret 2015-2016

Upprättad: 2016-08-01
Åsa Norberg
rektor

1 Vision

Skolans vision

Vår vision är att alla elever, vårdnadshavare och all personal i vår verksamhet känner sig trygga samt vågar, och tillåts, att vara sig själva.

På Änggårdsskolan får ingen utsättas för mobbning, diskriminering eller kränkande behandling. Om någon strider mot detta är alla som har kännedom om kränkningen skyldiga att meddela detta till skolpersonal eller rektor. Elever, vårdnadshavare och personal ska veta var man vänder sig och vad som händer om någon blir utsatt för mobbning, diskriminering eller kränkande behandling.

I Skollagen står det att skolan ska "motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet och uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och ålder". Vi motverkar detta genom att:

- **Kön** – Vi arbetar för pojkars och flickors rätt att välja aktiviteter utifrån intresse och inte utifrån könsstereotypa val. Vi tillåter inte nedsättande ord som har med könstillhörighet att göra.
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck** – Vi tillåter inte nedsättande ord om personer med könsöverskridande identitet eller uttryck och vår undervisning belyser att alla människor har rätt till sin egen identitet, oavsett sexuell läggning.
- **Etnisk tillhörighet** – I vårt arbete tar vi hänsyn till kulturella och etniska skillnader. Vi uppmuntrar diskussioner vid kulturella olikheter gällande exempelvis klädsel eller språk. Vi tillåter inte rasistiska eller nedsättande symboler, ord eller handlingar som har med etnisk tillhörighet att göra.
- **Religion eller annan trosuppfattning** – Prov eller annan obligatorisk verksamhet schemaläggs ej på samma dag som religiösa högtider om det hindrar något barn/elev från att delta. Barn/elever ges två dagar som är möjliga att ta ut som ledighet t ex vid religiös högtid. Vi tillåter inte nedsättande ord som har med trosuppfattning att göra.
- **Sexuell läggning** – I mötet med våra elever visar vi att varje människa ska mötas med respekt, oavsett sexuell läggning. Vi tillåter inte nedsättande ord som har med sexuell läggning att göra.
- **Funktionshinder** – Vi har en fysisk miljö som är anpassad för barn/elever med funktionshinder. Vi tar hänsyn i schemaläggningen så att barn/elever med fysiskt funktionshinder ska hinna förflytta sig mellan salarna. Vi informerar även i klasser och på föräldramöten om olika funktionshinder som finns i verksamheten för att öka förståelse inför dessa. Vi tillåter inte nedsättande ord som har med funktionshinder att göra.
- **Ålder** – Vi diskriminerar ingen på grund av ålder. Det betyder bl. a att vi motverkar alla former av nedsättande kommentarer mot någon elev som inte har en åldersadekvat placering.

Elevinflytande – Kamratstödjarna

Beskrivning av kamratstödjarnas uppdrag

Kamratstödjarnas uppdrag är att tillsammans med klassläraren arbeta förebyggande i klassen med hjälp av olika övningar. Dessa övningar får de träna på under kamratstödjarträffarna tillsammans med vuxna ur antimobbinggruppen. Exempelvis kan övningarna handla om självkännet, identitetsskapande, empati och respekt för allas oliktankande. *(se Lgr11 s.7)*

Metoder för att uppnå skolans vision

Genom elevsamtal, anonyma enkäter och skrivuppgifter om trivsel försöker vi på skolan kartlägga hur eleverna har det på skolan.

EHT och Trygghetsgruppen arbetar förebyggande för att öka tryggheten, tillsammans med övrig personal.

Vuxna ur Trygghetsgruppen träffar kamratstödjarna regelbundet för att arbeta med värdegrundsfrågor och hur man förebyggande kan arbeta med likabehandling i klasserna. Vartannat läsår åker kamratstödjarna på läger tillsammans med antimobbningsgruppen för att fördjupa sig i värdegrundsfrågor och för att skapa en god anda i gruppen. Vartannat läsår har kamratstödjarna en utbildningsdag. Personalen i gruppen ska planera, dela ut och tydliggöra kamratstödjaruppgifter som har med värdegrundsfrågor att göra och som ska diskuteras i klasserna och i personalgruppen.

Trygghetsgruppen träffas en gång i veckan för att planera, organisera och följa upp arbetet.

Så här står det i vår skolkatalog om arbetet för att öka tryggheten:

**DET GÅR ATT
STOPPA
MOBBNING och KRÄNKANDE BEHANDLING!**

Alla vuxna kan hjälpa!

Elever, lärare och elevvårdspersonal kan göra mycket men det är viktigt att skola och hemmen arbetar tillsammans. Barn berättar inte alltid om mobbning som de känner till, därför att de tror att det är skvaller eller för att de är rädda för hämnd.

Att berätta om mobbning är inte skvaller, det är att hjälpa dem som har det svårt. Skolans personal berättar aldrig varifrån de fått sin information utan löser problemet så att ingen utpekas eller drabbas.

Visa tydligt för ditt barn att du inte accepterar att mobbning förekommer. Om skola och hem tar avstånd från mobbning får detta en positiv inverkan på barnen.

Prata med ditt barn om mobbning. Är någon i klassen utsatt? Är någon ensam eller utfryst? Ta kontakt med skolan om ditt barn berättar om mobbning. Vi kan alla hjälpas åt att skapa en skola där alla har det bra och trivs.

På vår skola kan du kontakta någon ur anti-mobbningsgruppen:

Ia Sjölin	Resurspedagog	Tel: 073-92 94 234
Mia Stoltz	Resurspedagog	Tel: 0708-260665
Anna Jonson	Resurspedagog	

Du kan också lägga lapp i den låsta brevlådan vid slöjdingången eller mejla till angeards.antimobbningsgrupp@linkoping.se

Vad kan vara kännetecknen på att någon blir utsatt?

En elev som blir utsatt för kränkande behandling kan:

- uppleva sig bli kränkt
- ha svårigheter att hävda sig i kamratgruppen
- verka ledsen och olycklig, håglös/passiv
- ha svårigheter att koncentrera sig
- underprestera
- sakna vänner
- sällan eller aldrig blir hembjuden till skolkamrater
- muta eller köpa kompisar med pengar och saker
- ha svårigheter att tala i grupp eller under lektion
- sova dåligt, ha mardrömmar
- ofta var "sjuk" inför ny skoldag, vara motvillig att gå till skolan
- komma hem med trasiga, förstörda eller "borttappade" kläder och saker utan förklaringar
- komma hem med blåmärken eller sår utan att förklara varför
- välja omvägar till och från skolan
- ha hög giltig frånvaro
- använda svordomar

Förankring i verksamheten

Rektor, skolans ledningsgrupp och Trygghetsgruppen genomför varje vårtermin uppföljning och utvärdering av hur planen fungerar. En analys och förslag på nya åtgärder görs.

Rektor har ansvaret för att likabehandlingsplanen följs upp och utvärderas. Vid behov ska planen förbättras så att den svarar upp mot det behov som finns. Var och en som arbetar på Änggårdsskolan är skyldig att följa planen och komma med förslag på förbättringar.

Likabehandlingsplanen ska vara ett levande dokument för personal, elever och vårdnadshavare. I klasserna ska man samtala om planen och förklara varför den finns och hur vi alla ska göra för att följa planen. Trygghetsgruppen har formulerat en enklare version av likabehandlingsplanen som eleverna lättare kan ta till sig.

Likabehandlingsplanen ska presenteras och diskuteras på första föräldramötet och föräldrarådet på höstterminen. Den ska implementeras och förslag på förändringar ska beaktas.

Likabehandlingsplanen ska integreras i all undervisning och i hela verksamheten. Den är en angelägenhet för all personal och ska hållas levande genom bland annat uppgifter och diskussionsunderlag från kamratstödarna utifrån etik och värdegrund. Diskussionsunderlaget kan bestå av resonemang och frågeställningar om människors lika värde och vikten av att alla är en del av gemenskapen på skolan.

Likabehandlingsplanen ska vara lättillgänglig för både personal och elever i skolan. Den ska finnas i varje klassrum, så att vi ofta kan återkomma till den. Planen ska dessutom finnas på skolans hemsida.

2 Rutiner

Rutiner för att upptäcka mobbning och kränkande behandling

Förutom den systematiska kartläggningen av hur barnen har det på skolan ska du som personal:

- vara **lyhörd**
- **observera** beteenden i klassrum, matsal och på raster
- skapa en sådan **kontakt** med barnen att eleverna vågar säga till om de själva eller någon i deras närhet blir diskriminerade
- vid behov ta upp ämnet till **diskussion** under enskilda samtal med barn och/eller vårdnadshavare.

Rutiner för kartläggning av verksamheten

Varje höst genomförs en attitydundersökning med t.ex. frågor som *Jag känner mig trygg i skolan, På min skola får man vara annorlunda utan att bli retad eller kränkt, och Jag vet vem ja ska vända mig till om någon varit elak mot mig*. Resultaten presenteras för personal och elever, och följs upp av mentorer som väljer ut särskilda utvecklingsområden att arbeta vidare med i sina klasser.

Skolsköterskan genomför hälsosamtal med elever i årskurs 2 och 4 och under dessa pratar hon med eleverna om hur de har det i skolan.

Elever i åk 3 – 6 skriver en berättelse under rubriken "Så här är det att gå i klass ...". En sammanställning görs av vad eleverna har skrivit om. Deras påståenden skrivs ner under rubrikerna NEGATIVT, NEUTRALT och POSITIVT. Det ger en bra bild av hur eleverna har det i klassen. Sammanställningen analyseras av arbetslagen som kan komma med förslag på åtgärder.

EHT träffar personalen under analyskonferenserna för att föra pedagogiska diskussioner om varje klass. Detta görs dels för att få bättre insikt om hur eleverna har det på skolan, och dels för att stötta med förebyggande och hälsofrämjande insatser.

I de klasser som vi upplever att stämningen inte är bra, kommer vi att använda enkäten som är utformad av Robert Tornberg (fil dr LiU) och är mer konkret än den vi genomför varje vår. Resultatet analyseras och åtgärder sätts in. Efter en tid genomförs enkäten på nytt för att se om åtgärderna har haft effekt.

I varje klass i årskurserna 2-6 finns en flicka och en pojke som är kamratstödjare. Personal ur Trygghetsgruppen träffar kamratstödjarna regelbundet för att diskutera hur det är i klasserna och för att arbeta förebyggande om mobbning, diskriminering och kränkande behandling.

I skolkatalogen informeras om skolans arbete mot mobbning och vad vårdnadshavarna kan göra när de undrar över hur barnen har det i skolan. Det ska vara lätt för eleverna och deras vårdnadshavare att komma i kontakt med antimobbinggruppen. Det finns en låst brevlåda där man kan lämna meddelande. Antimobbinggruppen har en e-postadress

anggars.antimobbningsgrupp@linkoping.se)

Rutiner: Om skolan får kännedom om att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling av andra elever följs nedanstående plan:

1. En anställd som upptäcker pågående kränkningar skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas mentorer och ansvarig
2. En anställd som på annat sätt får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt av kränkande behandling informerar elevens mentor/ansvarig fritidspersonal.
3. Mentor och vid behov ytterligare en personal talar med den elev som kan ha blivit utsatt för kränkningen, för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklarar att kränkningar inte får förekomma och att skolan nu kommer att arbeta för att stoppa kränkningen, enligt handlingsplan. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till mentor/ansvarig fritidspersonal om något händer innan dess. Samtalet dokumenteras. (Blanketten Dokumentation kring kränkande behandling av elev används)
4. Mentor och vid behov ytterligare en personal talar sedan med den/de elever som kan ha utfört kränkningen för att klargöra vad som hänt. Om flera elever deltagit talar de vuxna med dem en och en. Samtalet dokumenteras. (Blanketten Dokumentation kring kränkande behandling av elev används)
5. Om det visar sig att kränkningar har skett: mentor och ytterligare en person förklarar för eleven som utfört kränkningen att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag och att det genast måste upphöra. Blanketten Plan med tydliga insatser för hur kränkningen ska upphöra används, för att dokumentera hur detta ska gå till. (Exempel på insatser kan vara samtalsstöd med mentor, skolsköterska eller kurator med kontinuerlig uppföljning tills kränkningarna upphört). Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Om flera elever deltagit i kränkningarna talar de vuxna med dem en och en. Samtalen dokumenteras. (Blanketten Dokumentation kring kränkande behandling av elev används)
6. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta vad som hänt och vad som nu beslutats enligt planen. Samtalen dokumenteras.
7. Meddela rektor om vad som skett och vad som gjorts, genom att lämna in dokumentationen.
8. Eleverna hålls under uppsikt.
9. Mentor eller annan pedagog har ett uppföljande samtal, enligt planen som skrivits. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Eleverna hålls även fortsättningsvis under uppsikt. Samtalen dokumenteras.
10. Om kränkningarna inte har upphört kontaktar mentor/ansvarig personal till Trygghetsgruppen för fortsatta samtal och insatser. Samtalen dokumenteras i blanketten Trygghetsgruppens dokumentation kring händelse kränkande behandling av elev och föräldrarna kontaktas.
11. Om kränkningarna inte har upphört trots tidigare insatser kallas de elever som kränker tillsammans med vårdnadshavare till samtal hos rektor och kurator. Handlingsplan skrivs. Samtalet dokumenteras av rektor.
12. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev, vårdnadshavare, rektor och kurator. Samtalet dokumenteras.

**Vid allvarliga kränkningar kontaktas de inblandade elevers föräldrar direkt. Rektorn kallar till ett möte. Det kan dessutom vidtas ytterligare åtgärder, till exempel kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.
kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.**

Rutiner för händelse av att personal kränker elev

Finns misstankar om att personal kränker elev tar man genast kontakt med rektor, som i sin tur har ansvar för att kontakta den/dem det berör och besluta om åtgärder och uppföljning.

Kommunen har en kommunövergripande rutin som gäller när personal kränker barn.

Följande rutin gäller:

1. Så snart rektor fått kännedom om att vuxen kränkt elev eller att kränkning kan ha inträffat skall rektorn utreda uppgifterna.
2. Rektorn vidtar nödvändiga åtgärder och informerar skolområdeschef omgående.
3. Vårdnadshavaren underrättas.
4. Utredning av personalärendet.
5. Bedöms kränkningen som en brottslig handling, skall rektorn göra polisanmälan.
6. Eleven erbjuds medicinsk/psykologisk hjälp och eventuellt upprättas ett åtgärdsprogram.
7. Eventuell anmälan till Arbetsmiljöverket.
8. Rektor dokumenterar vad som inträffat och de åtgärder som har gjorts.
9. Skolområdeschef informeras skriftligen en gång i månaden enligt Rutin för anmälningar till huvudmannen.

3 Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet är mycket viktigt för att vi ska nå målet att ingen på Änggårdsskolan blir utsatt för kränkande behandling.

Det innebär bl. a att:

- Personalen har **upsikt** över barnen när de har rast.
- Personalen har **reflexväst** på sig när hen är rastvärd så att eleverna tydligt ska se var de vuxna är på skolgården.
- Personalen har organiserade rastaktiviteter för elever
- Personalen får **kompetensutveckling** för att lättare kunna upptäcka diskriminering. De ska även utveckla sin kunskap om mobbning, diskriminering, och kränkande behandling. Det ska ske genom fortbildning på studiedagar och diskussioner på personalkonferenser. Personalen i Trygghetsgruppen ska vara spjutspetsar.
- **Aktiviteter** som görs av Trygghetsgruppen, kamratstödjarna, klassråden och elevrådet, ska syfta till att skapa en god stämning på skolan. En god anda är grunden för alla relationer.
- **Uppgifterna** som **kamratstödjarna** tillsammans med vuxna ur Trygghetsgruppen tar fram och övar på ska användas i klassrummet för att arbeta förebyggande kring mobbning, diskriminering och kränkande behandling.
- Gemensamma **klassöverskridande aktiviteter** skapar en god anda på skolan t ex Änggårdsjoggen, Talangjakten, Skogsdagen mm.
- Elever och personal arbetar i **faddersystem** över stadiegränserna för att öka tryggheten bland eleverna och bidra till en god stämning på skolan.
- för att öka tryggheten bland eleverna och bidra till en god stämning på skolan.

Åtgärder och plan för läsåret 2016-2017 i skola och fritidshem

Åtgärd	Resultat och analys
<p><i>Fadderverksamhet:</i> Ett faddersystem finns mellan lågstadiet och mellanstadiet (F-klass+3, 1+4, 2+5, 3+6). Varje fadderklass ska planera att genomföra någon aktivitet under året.</p>	
<p><i>Kamratstödjarna gör skolgårdsvandring</i> Två gånger per läsår går kamratstödjarna tillsammans med representanter ur Trygghetsgruppen en "skyddsron" för att kartlägga otrygga platser på skolan.</p>	
<p><i>Änggårdsjoggen:</i> Med elevdemokratins hjälp väljer eleverna vilken välgörenhetsorganisation den frivilliga pengarna ska gå till. På Änggårdsjoggen deltar eleverna i åldersblandade grupper årskurs 1-6. Årskurs 6 ansvarar för gruppen, men alla ansvarar för trivseln i gruppen.</p>	
<p><i>Attitydundersökning</i> LK-statistikens attitydundersökning genomförs under höstterminen 2016. Rektor ansvarar för enkäten och ger resultatet till ledningsgruppen.</p>	
<p><i>Uppföljning av Attitydundersökningen</i> Under vårterminen 2017 kommer en enkätundersökning att genomföras. Denna enkät kommer att skapas utifrån resultaten av attitydundersökningen på hösten. Försteläraren med särskilt uppdrag ansvarar för att skapa enkäten i samarbete med arbetslagen.</p>	
<p><i>Rutiner om mobbning och kränkande behandling</i> I alla klassrum ska det finnas förkortad plan och rutiner mot kränkande behandling. Dessa ska gås igenom vid läsårsstart.</p>	
<p><i>Kamratstödjarnas övningar i klassrummet</i> Var 3:e vecka får kamratstödjarna med sig uppgifter som ska genomföras tillsammans med klasskamraterna. Uppgifterna kan handla om självkänedom, identitetsskapande, empati och respekt för allas olikheter. Trygghetsgruppen ansvarar för att ta fram passande uppgifter.</p>	

Åtgärd	Resultat och analys
<p><i>Hälsosamtal åk 2 och 4</i> Skolsköterskan genomför hälsosamtal med elever i åk 2 och 4, för att kartlägga hur eleverna upplever skolsituationen. Analyseras av EHT och på AE.</p>	
<p><i>Berättelse: Hur är det att gå i klass...</i> För att se hur eleverna har det i klassen får de skriva en berättelse om hur det är att gå i just sin klass, år 3-6. Alla klasser utgår ifrån samma modell med underrubriker. Elevernas upplevelser kategoriseras under rubrikerna <i>negativt, neutralt</i> och <i>positivt</i>. Mentorerna sammanfattar elevsvaren. Berättelserna skrivs i november så att det finns mer tid att arbeta med åtgärder.</p>	
<p><i>Analyskonferens</i> Ledningen och EHT kallar berörd personal till analyskonferenser en gång per termin. Vid dessa konferenser ges möjlighet att samtala om läget i klasserna och diskutera det fortsatta arbetet. Tydliga instruktioner om förberedelse lämnas till berörd personal.</p>	
<p><i>Gemensamt förhållningssätt</i> Alla klasser ska arbeta kontinuerligt med att förtydliga vårt förhållningssätt, utifrån värdeorden i det dagliga arbetet.</p>	
<p><i>Vuxen på grusplanen och lilla kullen</i> Det har vid skolgårdsvandringen framkommit att det fortfarande känns otryggt på grusplanen och bakom mellanstadiebyggnaden. Alla rastvakter ska därför vara noga med att röra sig vid dessa områden.</p>	
<p><i>Överlämning av information vid konflikter</i> Vid personal och aktivitetsbyte ska vi vara noggranna med att informera om sådant som hänt så att berörd personal är förberedda. vid kränkande behandling ska detta dokumenteras i blankett <u>Dokumentation kring kränkande behandling av elev.</u></p>	

4 Nyckelbegrepp/Definitioner

Skolverkets definitioner av aktuella begrepp lyder:

Barn: Den som deltar i eller söker till förskoleverksamhet eller skolbarnsomsorg enligt skollagen.

Elev: Den som utbildas eller söker utbildning enligt skollagen.

Personal: Anställda eller uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet.

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom t.ex. strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, kön eller som är av sexuell natur och ålder. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot barn eller elever eller mellan barn och elever.

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller elevs värdighet.

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet: Rädsla för; stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi: En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Sexism: Beträktelse- eller handlingssätt som innebär diskriminering på grund av kön. Med kön avses enligt svensk lag det kön som registrerats för en person vid födelsen eller det kön som senare fastställts för henne eller honom.”

(Källa: Skolverkets Allmänna Råd 2006, ”Allmänna råd och kommentarer – För arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling”, s. 10-12, definitioner är direkt citat från källan men ej stycket i sig då det är komprimerat)

5 Bakgrund

Lagens ändamål och tillämpningsområde

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. *Diskrimineringslagen 2008:567*

- Skolans ledning och all personal tar, i enlighet med ovan nämnda lag, avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.”
- Skolans rektor, skolans ledningsgrupp, skolans grupp mot kränkande särbehandling, elevrådet och föräldrarådet har arbetat med att ta fram planen.
- Skolans grupp mot diskriminering och kränkande behandling kallas i dagligt tal för antimobbinggruppen.

Olika former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

”Trakasserier är kränkningar som har samband med diskrimineringsgrunderna och kan, liksom annan kränkande behandling, utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera och äga rum i alla miljöer. Kränkningar kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara under den tid och på den plats där verksamheten äger rum utan också via t.ex. telefon och dator (sms, mms, e-post och chatt). De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan ta sig uttryck i fysiskt, verbalt eller icke-verbalt uppträdande eller bemötande. Trakasserier och annan kränkande behandling kan ta sig uttryck i nedsättande tillmälen, nedsvärtning, förtal och ryktesspridning, förlöjligande eller förnedrande uppförande som t.ex. negativa kommentarer om utseende eller beteende. Det kan också handla om att frysa ut eller hota liksom att skapa och sprida rasistiska eller homofobiska texter eller bilder och märken med annat kränkande innehåll.

Olika studier visar att pojkar och flickor många gånger använder olika maktmedel och också drabbas olika. Mycket pekar t.ex. på att man i förskolan och skolan främst uppmärksammar pojkars kränkningar eftersom dessa oftast är fysiska och därför synligare och lättare att upptäcka. Flickor använder ofta strategier som kan vara svårare att upptäcka, t.ex. utfrysning. Ett aktivt jämställdhetsarbete liksom kunskap om hur olika faktorer sammantaget påverkar situationen är av stor vikt vid arbetet att motverka kränkningar.”

(Källa: *Skolverkets Allmänna Råd 2006, ”Allmänna råd och kommentarer – För arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling”, s. 12-13*)

6- Länkar till källor för vidare information och tips

”Allmänna råd och kommentarer - För arbetet med att främja likabehandling” finns på Skolverkets hemsida (<http://www.skolverket.se>) under publikationer.

Barn- och elevombudets riktlinjer:

http://www.skolverket.se/content/1/c4/99/50/Riktlinjer_BESK.pdf

Barn- och elevskyddslagen: <http://www.riksdagen.se/webbnav/index.aspx?nid=3911&bet=2006:67>

Information från Barn- och elevombudet: ”Vad innebär barn- och elevskyddslagen?”

<http://www.skolverket.se/sb/d/1910>

”Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011” finns på skolverkets hemsida.

http://www.skolverket.se/om-skolverket/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2575

TRYGGHETSGRUPPENS DOKUMENTATION - KRING HÄNDELSE KRÄNKANDE BEHANDLING AV ELEV

Datum: _____

Elev/elever (namn och klass): _____

När skedde kränkningen? _____

Var skedde kränkningen? _____

Beskriv det inträffade: _____

Nya åtgärder: _____

Uppföljningsdatum: _____

Ansvarig personal i Trygghetsgruppen: _____

Dokumentation lämnas till **mentor/ansvarig personal**. Datum: _____

Dokumentation lämnas till **förälder**. Datum: _____

Dokumentation lämnas till **rektor**. Datum: _____

Har kränkningarna upphört? Ja Nej

Ärendet avslutat. Datum: _____

Om kränkningarna inte upphör skall rektor och EHT informeras

Om skolan får kännedom om att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling av andra elever följs nedanstående plan

Om du som pedagog upptäcker kränkning skall du genast ingripa och åtgärda. Meddela mentorerna.

Om du som pedagog får kännedom om kränkande behandling, skall du informera mentorerna.

Mentor samtalar med den som blivit utsatt. Dokumentation kring kränkande behandling skrivs.

Föräldrarna informeras. Dokumentation lämnas till rektorn.

Mentor samtalar med den/de som utfört kränkningen.

Dokumentation kring kränkande behandling och Plan för tydliga insatser skrivs. Tid för uppföljning bestäms.

Föräldrarna informeras.

Dokumentation lämnas till rektorn.

Berörd personal informeras.

Eleverna hålls under uppsikt.

Mentor har ett uppföljande samtal, enligt planen som skrivits.

Föräldrarna informeras om hur det har gått.

Eleverna hålls under fortsatt uppsikt.

Om kränkningen fortsätter, kontaktas Trygghetsgruppen för fortsatta insatser.

Insatserna dokumenteras i blanketten Trygghetsgruppens dokumentation kring händelse kränkande behandling av elev

Om kränkningarna inte har upphört trots tidigare insatser kallas de elever som kränker tillsammans med vårdnadshavare till samtal hos rektor och kurator.

Rektorn ansvarar för dokumentationen.